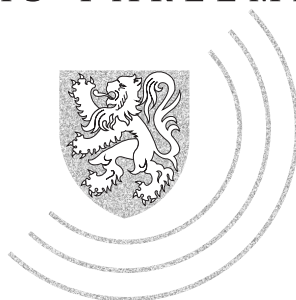

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

3 januari 2005

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met Bijlage V en Aanhangsel 3 bij het Verdrag van Parijs
van 22 september 1992 inzake de bescherming van het marien milieu
van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, aangenomen te Sintra op 23 juli 1998**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	9
Advies van de Raad van State	13
Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen.....	19
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	23
Ontwerp van decreet	27
Bijlage: Bijlage V en Aangangsel 3 van het OSPAR-Verdrag en het OSPAR-akkoord over de betekenis van bepaalde begrippen	31

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE BESPREKING

Het Verdrag inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan (Parijs, 1992), kortweg “OSPAR-Verdrag” genoemd, werd door België goedgekeurd bij wet van 11 mei 1995 (B. S., 31 januari 1998). Eerder op het jaar had Vlaanderen het verdrag goedgekeurd bij decreet van 19 april 1995. Op 6 september 1996 legde België de bekrachtigingsoorkonde neer.

Het OSPAR-Verdrag is op 25 maart 1998 in werking getreden. De Verdragsluitende Partijen zijn, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, IJsland, Ierland, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Portugal, Spanje, Zweden, Zwitserland, het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie.

Het Verdrag legt aan de Verdragsluitende Partijen de verplichting op “om alle mogelijke maatregelen te treffen om de maritieme zone te beschermen tegen de nadelige gevolgen van de menselijke bedrijvigheid met de bedoeling de gezondheid van de mens te vrijwaren en de mariene ecosystemen te behouden en om, indien haalbaar, de mariene gebieden die nadelig beïnvloedbaar werden, te herstellen” (artikel 2).

Het Verdrag omvat drie sectoriële bijlagen met betrekking tot:

- I. De toevoer van pollutanten vanaf het land.
- II. De vrijwillige verwijdering van afvalstoffen in zee.
- III. De offshoresector.

Het Verdrag omvat ook een vierde horizontale bijlage betreffende:

- IV. De verplichting tot toezicht en de evaluatie van de kwaliteit van het marien milieu.

Om de verplichtingen van het mondiale Verdrag van 5 juni 1992 inzake de biologische diversiteit toe te passen, in het bijzonder voor de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, bleek de noodzaak om de bevoegdheden van het OSPAR-Verdrag aan te vul-

len. In het OSPAR-Verdrag was immers geen wetelijke basis voorzien om programma's en maatregelen, beslissingen of aanbevelingen aan te nemen die het behoud en het duurzaam gebruik van de biologische diversiteit in de maritieme zone van het Verdrag verzekeren. De menselijke activiteiten die schade kunnen toebrengen aan het mariene milieu en waarvoor krachtens het OSPAR-Verdrag initiatieven genomen kunnen worden, beperken zich immers niet tot de activiteiten die in de Bijlagen I, II en III van het Verdrag zijn vermeld.

Om het toepassingsgebied van het Verdrag uit te breiden tot andere domeinen dan deze vermeld in de huidige bijlagen, werden op 23 juli 1998 te Sint-
tra Bijlage V “over de bescherming en het behoud van de ecosystemen en de biologische diversiteit van de maritieme zone” en Aanhangsel 3 “Criteria ter definiëring van de menselijke activiteiten in het kader van Bijlage V” aangenomen.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

BIJLAGE V

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

Dit artikel verwijst voor de definities van de begrippen “biologische diversiteit”, “ecosysteem” en “habitat” naar het Verdrag van 5 juni 1992 inzake de biologische diversiteit. Op die manier wordt een goede afstemming verzekerd tussen de Bijlage V en het Verdrag inzake biologische diversiteit.

Artikel 2

Verplichtingen van de Verdragsluitende Partijen

De Verdragsluitende Partijen nemen de maatregelen die nodig zijn om het mariene milieu te beschermen tegen de schadelijke effecten van menselijke activiteiten en ter verzekering van het behoud en het duurzaam gebruik van de biologische diversiteit in de Noordoostelijke Atlantische Oceaan.

Artikel 2 verwijst naar de verplichtingen van de Verdragsluitende Partijen in artikel 2 van het OSPAR-Verdrag en artikel 5 van het Biodiversiteitsverdrag. Om aan deze verplichtingen te voldoen, treffen de verdragsluitende Partijen maatregelen om de mariene ecosystemen en hun bio-

logische diversiteit te beschermen en te behouden. Tevens dienen zij indien mogelijk de maritieme zones die schadelijke effecten ondergingen, in hun oorspronkelijke staat te herstellen.

De Verdragsluitende Partijen werken hiertoe samen om “programma’s en maatregelen” aan te nemen die het mogelijk maken om de menselijke activiteiten te beheren die schadelijke effecten op het mariene milieu zouden kunnen hebben. Deze activiteiten zijn niet expliciet genoemd maar moeten beantwoorden aan de criteria die vermeld zijn in het nieuwe Aanhangsel 3 bij het Verdrag. De activiteiten zijn niet beperkt tot de sectoren die in de Bijlagen I, II en III van het huidige Verdrag zijn vermeld. Deze werkwijze is een vorm van het bepalen van prioriteiten die het aan de Verdragsluitende Partijen toelaat om eerst aandacht te geven aan activiteiten die de opmerkelijkste reële of potentiële effecten hebben.

Artikel 3

Opdrachten van de OSPAR-Commissie

De Commissie bereidt “programma’s en maatregelen” voor die de Verdragsluitende Partijen moeten toelaten de in artikel 2 vermelde verplichtingen te voldoen.

Gedurende het uitwerken ervan, moet de OSPAR-Commissie alle beschikbare informatie verzamelen om zo nauwkeurig mogelijk te bepalen welke activiteit welk effect heeft. Daarbij moet ze rekening houden met alle initiatieven die op nationaal niveau zijn genomen. Zij waakt erover dat elk project verzoenbaar is met het internationaal recht en in hoofdzaak met het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het Recht van de Zee, rekening houdend met de verschillen die bestaan tussen de soevereine rechten die een kuststaat uitoefent in haar exclusieve economische zone en de soevereiniteit die zij uitoefent op haar grondgebied en haar territoriale wateren.

De OSPAR-Commissie moet de geïntegreerde aanpak bevorderen waarbij men de effecten van één activiteit op andere activiteiten en de gecumuleerde effecten van meerdere activiteiten op het mariene milieu in rekening brengt. Daarbij neemt men afstand van een benadering die tot op heden sterk monosectorieel is gebleven. Dit is belangrijk want men kan momenteel een verhoogde vraag

vaststellen voor het innemen van mariene gebieden, voornamelijk in de kustzones, bijvoorbeeld voor het plaatsen van een windmolenpark, het leggen van telecommunicatiekabels en zelfs voor de installatie van een luchthaven.

Vermits het toepassingsgebied van het OSPAR-Verdrag reikt van de Noordpool tot de Azoren, is het anderzijds evident dat zij een breed spectrum van verschillende ecologische voorwaarden dekt. Derhalve is het niet altijd aangewezen om uniforme maatregelen vast te stellen en zijn variabele acties, aangepast aan de verschillende regio’s van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, verantwoord. Dit is een herinnering aan het principe van de regionale benadering dat in artikel 24 van het OSPAR-Verdrag is neergelegd.

Artikel 4

Visserij en maritiem transport

Tenslotte wordt de rol van de OSPAR-Commissie in de aangelegenheden die betrekking hebben op de visserij en het maritiem transport duidelijk omschreven teneinde de werkzaamheden van de bevoegde internationale instellingen niet te betreffen.

In dit artikel verklaart het OSPAR-Verdrag zich niet bevoegd voor aangelegenheden betreffende het beheer van de visserij. Het concept van “visserijbeheer” wordt omschreven in een verklarend akkoord dat aan Bijlage V is toegevoegd. Het betreft de Gemeenschappelijke Visserijpolitiek van de Europese Gemeenschap en andere internationale regelgeving met hetzelfde voorwerp, alsook het beheer van zeezoogdieren.

In voorkomend geval beperkt de rol van de OSPAR-Commissie er zich toe om wenselijke acties te signaleren aan de bevoegde overheden en instellingen en om met hen samen te werken.

Dat is ook het geval voor de aangelegenheden verbonden aan het maritiem transport waarbij de rol van de OSPAR-Commissie zich beperkt tot het signaleren van problemen aan de Internationale Maritieme Organisatie (IMO). Dit is verantwoord omdat in deze sector de vele maatregelen ter eerbiediging van het leefmilieu, veel doeltreffender zijn wanneer zij op mondiaal niveau worden genomen.

De toestand is evenwel minder beperkend voor het maritiem transport dan voor het visserijbeheer omdat dit artikel voorziet dat de Verdragsluitende Partijen bij het OSPAR-Verdrag zich zullen inzetten om binnen de IMO gemeenschappelijke standpunten in te nemen, in het bijzonder voor dossiers als de toewijzing van speciale zones, bijzonder kwetsbare zones of andere problemen behandeld door deze Organisatie.

AANHANGSEL 3

In aanhangsel 3 worden de criteria opgenomen ten behoeve van de identificatie van de menselijke activiteiten die onder de toepassing kunnen vallen van Bijlage V. Er is dus geen opsomming opgenomen van menselijke activiteiten die onder toepassing vallen van Bijlage V.

De belangrijkste criteria zijn:

- de omvang, intensiteit en duur van de menselijke activiteiten;
- de feitelijke en potentiële schadelijke effecten van de menselijke activiteiten op specifieke soorten, gemeenschappen, habitats en ecologische processen;
- de onomkeerbaarheid of duurzaamheid van deze effecten.

III. BETROKKENHEID VAN VLAANDEREN

Door het Verdrag inzake de bescherming van het marien milieu en door de Bijlage V en Aanhangsel 3 engageren de Partijen zich op internationaal forum om een pakket van maatregelen te nemen met als doel het bekampen van de vervuiling van het mariene milieu. Bijlage V heeft als voornaamste voorwerp een wettelijke basis te creëren die een meer uitgebreide uitoefening van de bevoegdheden ten gunste van de bescherming van het mariene milieu mogelijk maakt.

De Bijlage V en Aanhangsel 3 impliceren zowel federale bevoegdheden als gewestelijke bevoegdheden. Het betreft hoofdzakelijk de federale bevoegdheden voor het mariene milieu en de gewestelijke bevoegdheden inzake leefmilieu. Ook de gewestelijke bevoegdheden inzake energie kunnen betrokken zijn bij de uitvoering van de Bijlage en het Aanhangsel, namelijk indien maatregelen worden uitgewerkt voor het plaatsen van windmolens.

In de Belgische en Vlaamse regelgeving is reeds een kader voorzien voor het nemen van maatregelen ter bescherming van het mariene milieu. In de Belgische rechtsorde wordt het vereiste kader hiervoor geboden door de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België.

Hoewel de federale overheid bevoegd is voor het mariene milieu, is de rol van de gewesten evenzeer van belang voor de reglementering van activiteiten op het land die invloed kunnen hebben op het mariene milieu. Hiervoor bestaat in Vlaanderen reeds een pakket aan maatregelen. Ook de gewestelijke bevoegdheden inzake energie kunnen betrokken zijn bij de uitvoering van de bijlage en het aanhangsel, bijvoorbeeld indien maatregelen worden uitgewerkt voor het plaatsen van windmolens.

Bijlage V en Aanhangsel 3 werden op 10 januari 2000 door de Raad van de Europese Unie goedgekeurd. In de overwegingen stelt de Raad dat de doelstellingen van Bijlage V een aanvulling zijn op de doelstellingen van de Vogelrichtlijn 79/409/EG en de Habitatrichtlijn 92/43/EG. Deze richtlijnen voorzien reeds in een communautair kader voor de bescherming van habitats en soorten. De Raad stelt dat Bijlage V de uitvoering van deze richtlijnen onverlet laat.

Daarnaast is ook de Vlaamse regelgeving met betrekking tot milieueffectenrapportage, ter omzetting van de desbetreffende Europese regelgeving, van belang voor de toepassing van de Bijlage V. De MER-richtlijn verplicht bij het aanvragen van vergunningen voor bepaalde handelingen of activiteiten, een voorafgaande evaluatie van de effecten op het leefmilieu te maken.

In VLAREM II (besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, B. S., 31 juli 1995, meermaals gewijzigd) zijn milieukwaliteitsnormen voor water vastgesteld, onder andere in uitvoering van Europese richtlijnen en beslissingen in het kader van het OSPAR-Verdrag, die moeten bijdragen tot de bescherming van het mariene milieu.

Het Vlaamse Milieubeleidsplan 1997-2001, het MiNa-Plan 2, voorziet in een brede waaier van elkaar aanvullende maatregelen die, elk vertrekkend vanuit hun optiek (vermesting, verspreiding van milieugevaarlijke stoffen, verontreiniging door afvalstoffen, verontreiniging van oppervlaktewa-

ter, enzovoort), samen zouden moeten bijdragen tot een betere bescherming van het mariene milieu. Deze maatregelen komen tegemoet aan de engagementen voortvloeiend uit het verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu en de Bijlage V en Aanhangsel 3. Ook in het MiNa-Plan 3 wordt aan deze thema's aandacht besteed.

Ook de Europese Kaderrichtlijn Water 2000/60/EG voorziet in een geheel aan instrumenten, plannen en maatregelen die, door de integrale aanpak op niveau van de stroomgebiedsdistricten, moeten bijdragen aan de bescherming van het mariene milieu. Het Vlaamse decreet integraal waterbeleid van 18 juli 2003 geeft uitvoering aan de Europese Kaderrichtlijn Water.

Het Vlaamse milieubeleid en waterbeleid voorziet dus in beleidsinstrumenten en maatregelen die bijdragen tot de bescherming van het mariene milieu, waarbij activiteiten geëvalueerd en gereguleerd worden op basis van de effecten voor de watersystemen en het mariene milieu. In het Vlaamse milieubeleid zal men verder rekening moeten houden met Bijlage V en Aanhangsel 3 en eventueel nieuwe maatregelen in de milieureggeving moeten uitwerken, bijvoorbeeld als gevolg van de uitwerking van maatregelen door de OSPAR-Commissie.

IV. PROCEDUREVERLOOP

In zijn vergadering dd. 17 juni 1998 legde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengd karakter van Bijlage V en Aanhangsel 3 vast. De ICBB heeft die beslissing op 24 juni 1998 bekrachtigd.

De WGV diende geen ondertekeningsmodaliteiten vast te leggen omdat de ministeriële OSPAR-Conferentie in Sintra op 22 en 23 juli 1998 Bijlage V en Aanhangsel 3 bij unanimité zou aannemen.

De Vlaamse Regering heeft op 23 juli 1998 haar goedkeuring aan Bijlage V en Aanhangsel 3. Tevens machtigde ze het hoofd van de Belgische delegatie bij de ministeriële conferentie om namens het Vlaamse Gewest, in te stemmen met de teksten.

De Vlaamse Regering heeft haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van instemmingsdecreet op 6 februari 2004. Tevens machtigde

de zij de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu, om het advies in te winnen van de SERV en de MiNa-raad resp. van de Raad van State (beslissing met referentie VR/PV/2004/6 - punt 12).

De SERV meldde op 10 maart 2004 geen advies te willen uitbrengen.

De MiNa-raad bracht wel advies uit, dit op 26 februari 2004.

De Raad van State tenslotte bracht eveneens advies uit, dit op 24 februari 2004. Al deze stukken worden bij het dossier gevoegd.

Overeenkomstig de aanbeveling vervat onder het punt "Onderzoek van de tekst" in het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving (advies 36.547/3), werden het opschrift en het artikel 2 van het voorontwerp van instemmingsdecreet aangepast. Het voorontwerp werd overigens ook aangepast, samen met de andere stukken, met het oog op de actualisatie van minister Sannen naar minister Tavernier toe.

Tot slot een laatste opmerking over de samenstelling van het dossier: de goed te keuren akten bestaan slechts uit de Bijlage V en het Aanhangsel 3 "an sich". De teksten hiervan (in het Frans, zijnde een authentieke taal, en in Nederlandse vertaling) werden als bijlage gevoegd.

Daarentegen is geen goedkeuring nodig voor het verklarende "OSPAR akkoord (of overeenkomst) betreffende de betekenis van bepaalde begrippen". Evenwel werden ook deze teksten in bijlage gevoegd – opnieuw: in het Frans respectievelijk in het Nederlands – dit opdat na de Vlaamse Regering nu ook het Vlaamse Parlement er akte zou kunnen van nemen.

*De minister-president van de
Vlaamse Regering,*

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,*

Geert BOURGEOIS

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur,*

Kris PEETERS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met Bijlage V over de bescherming en het behoud van de ecosystemen en de biologische diversiteit van de maritieme zone en Aanhangsel 3, Criteria ter definiëring van de menselijke activiteiten in het kader van Bijlage V, gedaan in Sintra op 23 juli 1998, bij het Verdrag inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, gedaan in Parijs op 22 september 1992

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie en de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Bijlage V over de bescherming en het behoud van de ecosystemen en de biologische diversiteit van de maritieme zone, en Aanhangsel 3, Criteria ter definiëring van de menselijke activiteiten in het kader van Bijlage V, gedaan in Sintra op 23 juli 1998, bij het Verdrag inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, gedaan in Parijs op 22 september 1992, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie,

Gilbert BOSSUYT

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking,

Ludo SANNEN

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government,

Patricia CEYSENS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.547/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 10 februari 2004 door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende instemming met Bijlage V over de bescherming en het behoud van de ecosystemen en de biologische diversiteit van de maritieme zone en Aanhangsel 3, Criteria ter definiëring van de menselijke activiteiten in het kader van Bijlage V, gedaan in Sintra op 23 juli 1998, bij het Verdrag inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, gedaan in Parijs op 22 september 1992", heeft op 24 februari 2004 het volgende advies gegeven:

36.547/3

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*

* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt de instemming van het Vlaams Parlement met Bijlage V en Aanhangsel 3 bij het Verdrag inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan. Die bijlage en dat aanhangsel zijn aangenomen door de verdragsluitende staten tijdens de vergadering van een commissie van hun vertegenwoordigers, gehouden te Sintra op 23 juli 1998.

VORMVEREISTEN

3. Uit de beslissing van de Vlaamse regering van 6 februari 2004 blijkt dat de bevoegde minister de opdracht heeft gekregen om de adviezen in te winnen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MINA-raad). Tot op heden is aan de Raad van State geen advies van de SERV, noch van de MINA-raad medegedeeld.

Het voorliggende advies wordt gegeven onder voorbehoud dat de adviezen van de SERV en de MINA-raad alsnog worden ingewonnen, of althans verkregen.

36.547/3

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

4. Omdat een opschrift een beknopte omschrijving van de inhoud van de tekst moet geven en dit in een leesbare vorm, redigere men het opschrift als volgt:

"Ontwerp van decreet houdende instemming met Bijlage V en Aanhangsel 3 bij het Verdrag van Parijs van 22 september 1992 inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, aangenomen te Sintra op 23 juli 1998".

Artikel 2

5. Artikel 2 van het ontwerp moet worden geredigeerd als volgt:

"Art. 2. Bijlage V en Aanhangsel 3 bij het Verdrag van Parijs van 22 september 1992 inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, aangenomen te Sintra op 23 juli 1998, zullen volkomen gevolg hebben."

36.547/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	P. LEMMENS, B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. STEEN, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

W. DEROOVER

ADVIES VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

MiNa-Raad

Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Openbaar adviesorgaan ten behoeve van de Vlaamse regering
en van het Vlaams Parlement

Aan de heer Jef Tavernier
Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en
Ontwikkelingssamenwerking
E. Jacqmainlaan 20
1000 BRUSSEL

Datum: 26 februari 2004
Uw ref.: MLLO/S5/ma/2003/10-08623
Onze ref.: 03.05/L3/2004/224
Betreft: Voorontwerp van decreet houden instemming met Bijlage V over de bescherming en het behoud van de ecosystemen en de biologische diversiteit van de maritieme zone en Aanhangsel 3 Criteria ter definiëring van de menselijke activiteiten in het kader van Bijlage V, gedaan te Sintra op 23 juli 1998, bij het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, gedaan te Parijs op 22 september 1992.

Mijnheer de minister,

De brief van 9 februari 2004 over het in hoofding vermelde onderwerp hebben wij in goede orde ontvangen. De bundel werd behandeld in de zitting van de MiNa-Raad van 26 februari 2004. De Raad heeft beslist de vraag om advies met onderhavig briefadvies te beantwoorden.

De Raad vindt het positief dat de Bijlage V over de bescherming en het behoud van de ecosystemen en de biologische diversiteit van de maritieme zone bij het OSPAR verdrag wordt goedgekeurd. Het aannemen van Aanhangsel 3 Criteria ter definiëring van de menselijke activiteiten in het kader van Bijlage V lijkt voor de MiNa-Raad vanzelfsprekend. Toch merkt de Raad op dat Vlaanderen met deze goedkeuring vrij laat komt.

Aangaande de inhoud van deze uitbreiding van het OSPAR-verdrag betreft de Raad de sectorale benadering die de mogelijkheid voor de noodzakelijke integratie fors beperkt. Zo wordt het OSPAR-Verdrag niet bevoegd verklaard voor aangelegenheden betreffende het beheer van de visserij (Artikel 4). De rol is beperkt tot het signaleren van wenselijke acties aan de bevoegde overheden en instellingen en om met hen samen te werken. Inzake het maritieme transport is de rol gelijkaardig. Ze is ook beperkt tot het signaleren van problemen aan de Internationale Maritieme Organisatie (IMO).

Het ABVV, de ACLVB, het ACV, de Boerenbond, de UNIZO en het VOKA-VEV onthouden zich bij dit briefadvies omdat ze over hetzelfde onderwerp in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen advies uitbrengen.

Met de meeste hoogachting,

Prof. dr. R. Verheyen
Voorzitter

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

voor overleg

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 10 maart 2004.

50/AB/kv/brfAdvBekrachOSPAR-SINTRA

De heer Ludo SANNEN,
Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw
en Ontwikkelingssamenwerking
Alhambragebouw, E. Jacqueminaan 20

1000 Brussel

Betreft : Adviesvraag betreffende het voorontwerp van decreet houdende instemming met Bijlage V over de bescherming en het behoud van de ecosystemen en de biologische diversiteit van de maritieme zone en Aanhangsel 3, Criteria ter definiëring van de menselijke activiteiten in het kader van Bijlage V, gedaan in Sintra op 23 juli 1998, bij het Verdrag inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, gedaan in Parijs op 22 september 1992.

Mijnheer de Minister,

Op 9 februari 2004 heeft u de SERV om advies gevraagd over bovenvermeld voorontwerp van decreet. Gezien dit voorontwerp van decreet louter instemt met de bijlagen bij een internationaal verdrag waarmee België reeds ingestemd heeft, zal de raad hierover geen advies uitbrengen.

Naar aanleiding van de voorliggende adviesvraag wenst de raad wel het belang te benadrukken van een goed onderbouwde deelname van Vlaanderen aan de internationale milieu-onderhandelingen. Hiervoor moeten dan ook blijvend de nodige middelen worden vrijgemaakt.

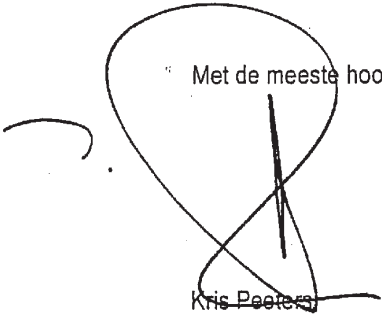
In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest, teken ik,

i.o. E. G.

Esther DEMAN
Adjunct-administrateur-generaal

Pieter KERREMANS,
Administrateur-generaal.

Met de meeste hoogachting,

Kris Peeters
Voorzitter.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur,*

Kris PEETERS

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme en de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Bijlage V en Aanhangsel 3 bij het Verdrag van Parijs van 22 september 1992 inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, aangenomen te Sintra op 23 juli 1998, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel, 3 december 2004.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,*

Geert BOURGEOIS

BIJLAGEN

(VERTALING)

DE BESCHERMING EN HET BEHOUD VAN DE ECOSYSTEMEN EN DE BIOLOGISCHE DIVERSITEIT IN DE MARIENE ZONE

HERINNEREND aan de paragraaf, in de Slotverklaring van de Ministeriële vergadering van de Commissies van Oslo en van Parijs, op 21 en 22 september 1992, waarin de Ministers zich verheugen over de mogelijkheid die het OSPAR-verdrag 1992 biedt om alle kwesties te behandelen in verband met de bescherming van het mariene milieu, de voorkoming en uitschakeling van verontreiniging, en de mogelijkheid om alle noodzakelijke maatregelen te treffen aangaande deze kwesties door later nieuwe bijlagen bij dit Verdrag goed te keuren;

HERINNEREND aan de overwegingen bij het OSPAR-Verdrag 1992;

HERINNEREND aan de artikelen 16 en 18 van dit Verdrag, die de bepalingen vastleggen voor de voorstelling, de aanvaarding en het van kracht worden van nieuwe bijlagen en nieuwe aanhangsels bij dit Verdrag;

HERINNEREND aan het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het Recht van de Zee, en inzonderheid de bepalingen in verband met de scheepvaart en de exploitatie van natuurlijke rijkdommen;

HERINNEREND aan de bepalingen van andere mondiale en regionale akkoorden over de bescherming en het behoud van de ecosystemen en de biologische diversiteit van het mariene milieu;

HERINNEREND aan het belang van coördinatie en het op elkaar afstemmen van de werkzaamheden die worden uitgevoerd in verscheidene instanties met als doel de bescherming van planten- en diersoorten in de zee en hun habitat;

HERINNEREND aan het feit dat er, in de verschillende regio's en sub-regio's die onder het beheer van de Commissie vallen significante verschillen bestaan :

- (i) wat betreft de ecologische omstandigheden in de maritieme zone;
- (ii) over de impact van de menselijke activiteiten op deze omstandigheden.

Over het feit dat sommige van de Verdragsluitende Partijen geen kuststaten langs de oevers van de maritieme zone zijn.

DE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN BIJ HET VERDRAG INZAKE DE BESCHERMING VAN
HET MARIEN MILIEU VAN DE NOORD-OOSTELIJKE ATLANTISCHE OCEAAN AANVAAR-
DEN BIJLAGE V EN AANHANGSEL 3 BIJ HET VERDRAG

EN BESLUITEN BOVENDIEN :

- a. dat in de programma's of maatregelen die getroffen worden op grond van deze nieuwe bijlage, overlapping vermeden moet worden tussen acties die reeds voorgeschreven zijn in andere internationale verdragen en die het voorwerp uitmaken van aangepaste maatregelen die reeds overeengekomen werden in andere internationale organisaties; en
- b. dat men, alvorens een programma of een maatregel aangenomen wordt krachtens deze nieuwe bijlage, zich eerst zal afvragen of deze actie niet beter zou ondernomen worden in het kader van een andere internationale bepaling of verdrag.

BIJLAGE V

over de bescherming en het behoud van de ecosystemen en de biologische diversiteit van de maritieme zone

ARTIKEL 1

Voor de toepassing van deze Bijlage V en Aanhangsel 3, zijn de definities voor de termen « biologische diversiteit », « ecosysteem » en « habitat », deze die voorkomen in het Verdrag van 5 juni 1992 inzake biologische diversiteit.

ARTIKEL 2

Door de verplichtingen te vervullen die zij hebben op grond van dit Verdrag om, afzonderlijk of gezamenlijk, de nodige maatregelen te treffen om de maritieme zone te beschermen tegen de nadelige gevolgen van de menselijke bedrijvigheid met de bedoeling de gezondheid van de mens te vrijwaren en de mariene ecosystemen te behouden en om, indien haalbaar, de mariene gebieden die nadelig beïnvloed werden, te herstellen, ook door het vervullen van de verplichtingen die zij krachtens het Verdrag van 5 juni 1992 over de biologische diversiteit hebben om strategieën, projecten of programma's te ontwikkelen in een poging om het behoud en duurzaam gebruik van de biologische diversiteit te verzekeren

- a. nemen de Verdragsluitende Partijen de noodzakelijke maatregelen om de ecosystemen en de biologische diversiteit van de maritieme zone te beschermen en om, waar mogelijk, de maritieme zones die schadelijke effecten ondergingen in hun oorspronkelijke staat te herstellen en
- b. werken de Verdragsluitende Partijen samen met het oog op het invoeren van programma's en maatregelen voor het beheer van die menselijke activiteiten door de toepassing van de in Aanhangsel 3 vermelde criteria.

ARTIKEL 3

1. Voor de toepassing van deze Bijlage, heeft de Commissie als opdracht :

- a. het uitwerken van programma's en maatregelen voor het beheer van de vermelde menselijke activiteiten door toepassing van de in Aanhangsel 3 vermelde criteria;

b. daartoe :

i. verzamelt en bestudeert ze informatie over deze activiteiten en over de effecten hiervan op de ecosystemen

ii. werkt ze, conform het internationaal recht, procedures uit voor het opstellen van beschermings-behouds- herstel- of voorzorgsmaatregelen in specifieke zones of plaatsen of met het oog op bepaalde soorten of habitat;

iii. onder voorbehoud van de bepalingen vermeld in artikel 4 van deze Bijlage, neemt ze de aspecten in overweging van de nationale strategieën en richtlijnen in verband met het duurzame verbruik van de componenten van de biologische diversiteit van de maritieme zone, in de mate waarin ze de verschillende regio's en sub-regio's van deze zone beïnvloeden;

iv. onder voorbehoud van de bepalingen in artikel 4 van deze Bijlage, streeft ze naar een geïntegreerde ecosysteem-aanpak;

c. daartoe houdt ze ook rekening met programma's en maatregelen die getroffen werden door de Verdragsluitende Partijen voor de bescherming en het behoud van de ecosystemen in de wateren die afhangen van hun soevereiniteit of binnen hun rechtsgebied vallen.

2. Bij de aanneming van deze programma's en maatregelen, zal de toepassing van een dergelijk programma of maatregel hetzij op de maritieme zone in haar geheel, hetzij op een deel ervan, behoorlijk onderzocht worden.

ARTIKEL 4

1. Conform de voorlaatste paragraaf van de overwegingen bij het Verdrag, zal geen enkel programma en geen enkele maatregel met betrekking tot het beheer van de visserij, kunnen aangenomen worden krachtens deze Bijlage. Wanneer de Commissie echter van oordeel is dat er actie wenselijk is op een punt dat verband houdt met dit domein, zal zij hierop de aandacht vestigen van de overheid of de internationale instelling die bevoegd is in deze materie. Wanneer het wenselijk is dat de Commissie maatregelen neemt ter aanvulling of versterking van die van andere overheden of instellingen, zal de Commissie inspanningen leveren om met hen samen te werken.
2. Wanneer de Commissie meent dat er krachtens deze Bijlage, reden is om op te treden in een domein dat verband houdt met het maritiem transport, zal zij de aandacht van de Internationale Maritieme Organisatie op deze kwestie vestigen. De Verdragsluitende Partijen die lid zijn van de Internationale Maritieme Organisatie zullen zich inspannen om samen te werken binnen deze organisatie om de gewenste reactie te verkrijgen, inclusief, indien nodig, het akkoord van deze organisatie met het oog op een regionale of lokale actie. Hierbij zullen zij rekening houden met de richtlijnen die eventueel werden uitgewerkt door deze organisatie betreffende de toewijzing van speciale zones, de bepaling van bijzonder kwetsbare zones of eender welke ander probleem.

AANHANGSEL 3

Criteria ter definiëring van de menselijke activiteiten in het kader van Bijlage V

1. De hieronder opgesomde criteria werden vastgesteld voor de afbakening van de menselijke activiteiten in het teken van Bijlage V; hierbij moet men wel rekening houden met regionale verschillen :
 - a. omvang, intensiteit en duur van de betreffende menselijke activiteit;

- b. reële en potentiële schadelijke effecten van de menselijke activiteit, op bepaalde dier- of plantensoorten, leefgemeenschappen en habitats;
 - c. reële en potentiële schadelijke effecten van de menselijke activiteit op dit of dit ecologisch proces;
 - d. onomkeerbaarheid of duur van deze effecten.
2. Bij het onderzoek van een gegeven activiteit, zijn deze criteria niet noodzakelijk beperkend of allemaal even belangrijk.

OSPAR-Akkoord over de betekenis van bepaalde begrippen die vermeld worden in Bijlage V van het OSPAR-Verdrag 1992 met betrekking tot de bescherming en het behoud van de ecosystemen en de biologische diversiteit in de mariene zone

OSPAR is overeengekomen dat in Bijlage V van het OSPAR-Verdrag 1992 met betrekking tot de bescherming en het behoud van de ecosystemen en de biologische diversiteit van de maritieme zone, de verwijzingen naar “vragen in verband met het visserijbeheer” verwijzingen zijn naar kwesties waarvoor maatregelen kunnen genomen worden op grond van bepalingen zoals :

- a. de Gemeenschappelijke Visserijpolitiek van de Europese Gemeenschap ;
 - b. de wetgeving met hetzelfde voorwerp van de Verdragsluitende Partijen die geen lid zijn van de Europese Unie ; of
 - c. de wetgeving met hetzelfde voorwerp die van kracht is op de Féroé-eilanden, Groenland, op de Ka-naaleilanden en op het Isle of Man ;
 - d. de Visserijcommissie van de Noord-Oostelijke Atlantische Oceaan en de Zalmcommissie van de Noord-Atlantische Oceaan ;
- of deze maatregelen nu getroffen werden of niet.

Om alle twijfels weg te nemen in het kader van het OSPAR-Verdrag, omvat het visserijbeheer ook het beheer van zeezoogdieren.

LA PROTECTION ET LA CONSERVATION DES ÉCOSYSTÈMES ET DE LA DIVERSITÉ BIOLOGIQUE DE LA ZONE MARITIME

RAPPELANT le paragraphe par lequel, dans la Déclaration finale de la Réunion ministérielle des Commissions d'Oslo et de Paris, tenue les 21 et 22 septembre 1992, les ministres se félicitent de la possibilité qu'offre la Convention OSPAR 1992 de traiter les questions relatives à la protection du milieu marin, autres que la prévention et l'élimination de la pollution, ainsi que la possibilité de prendre toutes mesures nécessaires sur ces questions en adoptant ultérieurement de nouvelles annexes à ladite Convention;

RAPPELANT les considérants de la Convention OSPAR 1992;

RAPPELANT les articles 16 et 18 de ladite Convention, lesquels fixent les dispositions applicables à la proposition, l'adoption et l'entrée en vigueur de nouvelles annexes et nouveaux appendices à cette même Convention;

RAPPELANT la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer, et notamment les dispositions relatives à la navigation et à l'exploitation des ressources naturelles;

RAPPELANT les dispositions d'autres accords mondiaux et régionaux portant sur la protection et la conservation des écosystèmes et de la diversité biologique du milieu marin;

RAPPELANT l'importance que présentent la coordination et l'harmonisation des travaux effectués dans diverses instances aux fins de la protection des espèces marines et de leurs habitats;

RAPPELANT que, dans les diverses régions et sous-régions régies par la Convention, il existe des différences sensibles :

- (i) entre les conditions écologiques présentes dans la zone maritime;
- (ii) entre les impacts des activités humaines ayant une influence sur lesdites conditions.

RAPPELANT que certaines des Parties contractantes ne sont pas des états côtiers riverains de la zone maritime.

LES PARTIES CONTRACTANTES À LA CONVENTION POUR LA PROTECTION DU MILIEU MARIN DE L'ATLANTIQUE DU NORD-EST ADOPTENT L'ANNEXE V ET L'APPENDICE 3 À LA CONVENTION

ET DECIDENT DE PLUS :

- a. qu'il convient que dans les programmes ou mesures adoptés en vertu de la présente et nouvelle annexe, le double emploi avec des actions d'ores et déjà stipulées par d'autres conventions internationales et faisant l'objet de mesures appropriées déjà convenues par d'autres organisations internationales soit évité; et
- b. qu'avant qu'un programme ou une mesure ne soit adopté en vertu de la présente et nouvelle annexe, la question de savoir s'il serait préférable que l'action soit prise dans le contexte d'un quelconque autre dispositif ou convention international sera considérée.

ANNEXE V

sur la protection et la conservation des écosystèmes et de la diversité biologique de la zone maritime

ARTICLE 1

Aux fins de la présente Annexe et de l'Appendice 3, les définitions à donner aux termes « diversité biologique », « écosystème » et « habitat », sont celles qui figurent dans la Convention du 5 juin 1992 sur la diversité biologique.

ARTICLE 2

En remplissant les obligations qu'elles ont en vertu de la présente Convention de prendre, individuellement et conjointement, les mesures nécessaires à la protection de la zone maritime contre les effets préjudiciables des activités humaines, de manière à sauvegarder la santé de l'homme et à préserver les écosystèmes marins et, lorsque cela est possible, de rétablir les zones marines qui ont subi ces effets préjudiciables, de même que l'obligation qu'elles ont en vertu de la Convention du 5 juin 1992 sur la diversité biologique d'élaborer des stratégies, plans ou programmes tendant à assurer la conservation et l'utilisation durable de la diversité biologique, les Parties contractantes :

- a. prennent les mesures nécessaires afin de protéger et de conserver les écosystèmes et la diversité biologique de la zone maritime, et de rétablir, lorsque cela est possible, les zones marines ayant subi des effets préjudiciables; et
- b. à ces fins, coopèrent en vue de l'adoption de programmes et mesures de nature à régir les activités humaines déterminées en appliquant les critères visés en Appendice 3.

ARTICLE 3

1. Aux fins de la présente Annexe, la Commission a notamment pour mission :

- a. d'élaborer des programmes et mesures ayant pour but de régir les activités humaines déterminées en appliquant les critères visés en Appendice 3;

b. ce faisant :

(i) de rassembler et d'étudier les informations sur lesdites activités et sur les effets qu'elles ont sur les écosystèmes et sur la diversité biologique;

(ii) d'élaborer des moyens, conformes au droit international, visant à instaurer des mesures de protection, de conservation, de restauration ou de précaution dans des zones ou lieux spécifiques, ou visant des espèces ou des habitats particuliers;

(iii) sous réserve des dispositions de l'article 4 de la présente Annexe, de prendre en considération les aspects des stratégies et des lignes directrices nationales relatives à l'utilisation durable des composantes de la diversité biologique de la zone maritime, telles qu'ils influencent les diverses régions et sous-régions de ladite zone;

(iv) sous réserve des dispositions de l'article 4 de la présente Annexe, viser à la mise en oeuvre d'une approche par écosystème intégrée;

c. ce faisant aussi, de tenir compte des programmes et mesures adoptés par les Parties contractantes en vue de la protection et de la conservation des écosystèmes dans les eaux relevant de leur souveraineté ou de leur juridiction.

2. Lors de l'adoption desdits programmes et mesures, la question de l'application de tel programme ou mesure soit à la totalité, soit à une certaine partie de la zone maritime, sera dûment examinée.

ARTICLE 4

1. Conformément à l'avant-dernier alinéa des considérants de la Convention, aucun programme ni aucune mesure ayant trait à la gestion des pêcheries ne pourra être adopté en vertu de la présente Annexe. Cependant si la Commission considère qu'il est souhaitable qu'une action soit engagée sur un point ayant rapport avec ce domaine, elle attire l'attention de l'autorité ou de l'organisme international ayant compétence en la matière. Lorsqu'il est souhaitable que la Commission prenne des mesures complétant ou renforçant celles d'autres autorités ou organismes, la Commission s'efforce de coopérer avec ceux-ci.
2. Si la Commission considère qu'en vertu de la présente Annexe, il y a lieu d'intervenir dans un domaine touchant au transport maritime, elle attire l'attention de l'Organisation Maritime Internationale sur cette question. Les Parties contractantes membres de l'Organisation Maritime Internationale s'efforcent de coopérer au sein de cette organisation afin d'obtenir la réaction voulue, y compris, s'il y a lieu, l'accord de cette organisation en vue d'une action régionale ou locale, ceci en tenant compte des lignes directrices éventuellement élaborées par ladite organisation quant à la désignation des zones spéciales, à la détermination des zones particulièrement vulnérables ou à toutes autres questions.

APPENDICE 3

Critères de détermination des activités humaines aux fins de l'Annexe V

1. Les critères ci-dessous énumérés sont fixés pour la détermination des activités humaines aux fins de l'Annexe V, les différences régionales devant cependant être prises en compte :

- a. ampleur, intensité et durée de l'activité humaine considérée;
 - b. effets préjudiciables, réels et potentiels de l'activité humaine, sur tels ou tels espèces, communautés et habitats;
 - c. effets préjudiciables, réels et potentiels de l'activité humaine, sur tels ou tels processus écologiques;
 - d. irréversibilité ou durabilité de ces effets.
2. Lors de l'examen d'une activité donnée, ces critères ne seront pas nécessairement limitatifs ni d'égale importance.

Accord OSPAR sur le sens de certains concepts inscrits dans l'Annexe V à la Convention OSPAR 1992, Annexe relative à la protection et à la conservation des écosystèmes et de la diversité biologique de la zone maritime

OSPAR est convenue que dans l'Annexe V à la Convention OSPAR 1992, annexe relative à la protection et à la conservation des écosystèmes et de la diversité biologique de la zone maritime, les références aux "questions relatives à la gestion des pêcheries" sont des références aux questions à propos desquelles des mesures peuvent être prises en vertu d'instruments tels que :

- a. la Politique commune de la pêche de la Communauté européenne ;
- b. la législation ayant le même objet des Parties contractantes non membres de l'Union européenne ; ou
- c. la législation ayant le même objet en vigueur dans les Iles Féroé, au Groenland, dans les Iles anglo-normandes et dans l'Ile de Man ;
- d. la Commission des pêcheries de l'Atlantique du Nord-Est et la Commission du saumon de l'Atlantique nord ;

que ces mesures aient été prises ou non.

Pour éviter tout doute dans le cadre de la Convention OSPAR, la gestion des pêcheries comprend aussi la gestion des mammifères marins.